

Portál Katholisch.de píše kladne o novej knihe starších textov Leva XIV.: Pápež bol už v ranom veku ovplyvnený Teológiou oslobodenia

6. mája 2026 ✝ Cirkev ✝ Cirkevná kríza, Neomarxizmus

Nemecký portál *Katholisch.de*, ktorý je skutočným priezorom do myslenia cirkevného progresivizmu (dnes už oficiálneho) a je v tomto zmysle hojne využívaný ako zdroj konzervatívami z celého sveta, priniesol v pondelok informáciu o čerstvo publikovanej knihe starších textov pápeža Leva XIV.

<https://katholisch.de/artikel/68411-buch-zeigt-papst-leo-xiv-frueh-von-befreiungstheologie-gepraegt>

<https://katholisch.de/artikel/68402-wer-war-leo-xiv-vor-seiner-wahl-zum-papst-ein-buch-gibt-antworten>

Pápež Lev XIV.

zdroj: flickr.com

Traja augustiniánski kňazi: Rocco Ronzani, Miguel Ángel Martín Juárez a Michael Di Gregorio spoločne vydali túto knihu za príspevia oficiálneho vatikánskeho vydavateľstva. Jej taliansky názov znie *Liberi sotto la grazia* (Slobodní pod milosťou). Publikácia má byť následne vydaná aj vo viacerých svetových jazykoch a v pondelok z nej uverejnili niektoré talianske noviny úryvky. Portál *Katholisch.de* ich komentuje jednoznačne:

„Ponúkajú nahliadnutie do teologického, ako aj politického a cirkevného myslenia budúceho pápeža. To jasne demonštruje zhodu s kľúčovými myšlienkami jeho predchodcu Františka (2013 – 2025). Rovnako ako on, aj Prevost sa stavia proti

„egoistickej Cirkvi“ a proti lipnutiu na štruktúrach. Zároveň sa zasadzuje za „radikálnu chudobu“ a otvorenosť Cirkvi všetkým ľuďom. V článku z roku 2012 Prevost uviedol, že Božie kráľovstvo je „dynamický, nie statický koncept“. Tvrdil tiež, že človek musí „nájsť spôsoby, ako osloviť každého, privítať každého, začať s každým skutočný dialóg“. Pápež František neskôr vyjadril podobné názory pri viacerých príležitostiach.“

V kontexte teologického vývoja Latinskej Ameriky a jeho infiltrácie ľavicovými a marxistickými prúdmi nie je žiadnym tvrdým orieškom ani pre portál *Katholisch.de*, aby rozpoznal, kde sa nachádza ideový prameň tohto spôsobu myslenia:

„Súčasný pápež Lev XIV. bol zrejme kedysi vo svojom myslení silne ovplyvnený myšlienkami a konceptmi latinskoamerickej Teológie oslobodenia. Je to zrejme zo starších prejavov, ktoré boli teraz publikované v knihe, ktorá vyšla v pondelok.“

Pre tých, ktorí sú mladší alebo pre tých starších, ktorí trpia selektívnymi výpadkami pamäte: Teológia oslobodenia je tá heterodoxná teológia latinskoamerického pôvodu, ktorú kritizovali a potláčali tak pápež Ján Pavol II., ako aj jeho prefekt *Kongregácie pre náuku viery*, kardinál Ratzinger, a ktorá bola najmä vo východnej Európe, zažívajúcej útlak a nakoniec oslobodenie spod komunistickej kvázi utópie, u prelátov a kňazov hojne opovrhovaná ako symbol marxistickej a ľavicovej infiltrácie v Cirkvi.

Náhle však, keď sa stal pápežom prelát z Latinskej Ameriky a v podstate ďalší ho nasleduje, pretože severoamerický pôvod pápeža Leva XIV. je len kurióznou margináliou, nemajúcou žiaden vplyv na jeho latinskoamerické uvažovanie, nastal zázračný obrat u východoeurópskych mužov stavu klerického a to, za čo by si dali kedysi ruky utrhnúť: antimarxistické a protilavicové názory pápeža Jána Pavla II., item Josepha Ratzingera ohľadom Teológie oslobodenia, bolo potichu odložené do almary a naftalínu. Nikto sa už nepozastavuje nad tým, že poslední dvaja pápeži vychádzajú z teológie a aj ju legitimizujú, o ktorej Kongregácia pre náuku viery ešte v roku 1984, v *Libertas nuntius - Inštrukcii o niektorých aspektoch Teológie oslobodenia* píše nasledovné:

„Ale „teológie oslobodenia“, ktoré si pripisujú zásluhy za obnovenie čestného zástoja veľkých textov prorokov a evanjelia v obrane chudobných, **prinášajú katastrofálne zmätenie** medzi pojmi „chudobní“ v Písme a „proletariát“ u Marxa. **Týmto spôsobom prekrúcajú kresťanský význam chudobných** a premieňajú boj za práva chudobných na boj v ideologickej perspektíve triedneho boja. Pre nich „Cirkev chudobných“ znamená Cirkev triedy, ktorá si uvedomila požiadavky revolučného boja ako krok k oslobodeniu a ktorá toto oslobodenie oslavuje vo svojej liturgii.“

https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_19840806_theology-liberation_en.html

V ďalšom opise podstaty Teológie oslobodenia z pera kardinála Ratzingera ľahko rozpoznáme metódy, postupy a ideologické premisy, ktoré Cirkev zažíva a používa na svojom novom

synodálnom putovaní:

„Títo teológovia totiž vychádzajú z myšlienky, viac či menej vedome, že pohľad utláčanej a revolučnej triedy, ktorý je ich vlastným, je jediným pravým uhlom pohľadu. **Teologické kritériá pravdy sú teda relativizované** a podriadené imperatívom triedneho boja. **V tejto perspektíve je „ortodoxia“ alebo správne pravidlo viery nahradené pojmom „ortopraxia“ ako kritériom pravdy.** V tejto súvislosti je dôležité nezamieňať si praktickú orientáciu, ktorá je vlastná tradičnej teológii rovnako ako špekulatívna orientácia, s nimi vyznávanou a privilegovanou prioritou, priradenou k určitému typu „praxe“. **Pre nich je táto prax revolučnou „praxou“, ktorá sa následne stáva najvyšším kritériom teologickej pravdy.** Zdravá teologická metóda nepochybne vždy vezme do úvahy „prax“ Cirkvi a nájde v nej jeden zo svojich základov, ale to preto, že táto prax vychádza z viery a je jej živým vyjadrením.“

Na podobné kritické tóny však už nikto v hierarchii (ani slovenskej) príliš nereaguje a Teológia oslobodenia sa stala doslova integrálnou súčasťou oslavných tirád na predchádzajúci aj súčasný pontifikát. Ešte v roku 2007 referovala TK KBS v správe z návštevy Benedikta XVI. v Brazílii o Teológii oslobodenia s kritickým odstupom:

„Na stránkach denníka *O Estado do Sao Paulo* sa objavil titulok „Benedikta XVI. znepokojuje teológia oslobodenia“. Vychádza z postojov teológa Sobrina, ktoré sú interpretované ako posolstvo pre laikov, rehoľníkov a biskupov, ktorí sa držia línie teológie oslobodenia na latinskoamerickom kontinente. Denník ďalej pripomína, že teológovia oslobodenia sa stretnú na sympóziu, ktoré bude prebiehať neďaleko Aparecidy v rovnakom čase, ako návšteva Benedikta XVI.“

Na teológa Sobrina aj Teológiu oslobodenia reagoval na Slovensku príspevok na vedeckej konferencii s názvom *Systematická teológia v službe dobra človeka*, kde, ako informuje TK KBS: „ThDr. Alojz Frankovský, PhD., predstavil notifikáciu Kongregácie pre náuku viery k dielam P. Jon Sobrino SJ z roku 2006. Vysvetlil niektoré **nesprávne vieroučné tvrdenia tohto autora, ale aj tzv. teológie oslobodenia.**“

O ďalšej konferencii, na ktorej sa preberala aj Teológia oslobodenia referuje tiež TK KBS:

„Mons. prof. Tadeusz Zasepa, PhD. pripravil spolu s PhDr. Ondrejom Štefaňákom, PhD. veľmi pútavú prednášku **na aktuálnu tému spájania kresťanstva s marxizmom** poukazaním na jej jednu časť, ktorá silne rezonovala zvlášť v Latinskej Amerike pod názvom *Teológia oslobodenia.*“

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20070509016>

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20101129019>

Po nástupe pápeža Františka sa „paradigma“ ohľadom Teológie oslobodenia začala pozoruhodne otáčať, až dospela do tohto štádia:

„Včera v noci, v utorok 22. októbra, zomrel v kláštore svätého Dominika v Lime (Peru) Gustavo Gutiérrez, dominikánsky teológ a rehoľník **považovaný za „otca“**“

teológie oslobodenia. Mal 96 rokov, bol to dlhý život, ktorý strávil štúdiom, premýšľaním, úvahami, rozhovormi a často aj bojmi. **Bojoval za teologické myslenie, ktoré bolo niekedy kritizované alebo vnímané s podozrením, ale ktoré, ako sám tvrdil, nemá korene v ničom inom ako v evanjeliu.** Tá dobrá zvesť a jej rušivé poslanstvo, že na prvom mieste sú chudobní, poslední, jednoduchí. ... K 90. narodeninám rehoľníka, ktorý sa narodil v roku 1928 v Lime, mu **pápež František poslal list, v ktorom vyzdvihol jeho „teologickú službu“** a poďakoval mu za jeho „prácu“ a spôsob „spytovania svedomia každého človeka, aby nikto nezostal ľahostajný voči dráme chudoby a vylúčenia“.

<https://www.tkkbs.sk/view.php?cisloclanku=20241023025>

Podobný posun môžeme pozorovať aj v iných kresťanských médiách. Zatiaľ čo v minulosti prišiel portál Postoj s článkom *Bývalý komunistický špión: Teológiu oslobodenia vytvorila KGB:*

<https://www.postoj.sk/4392/byvaly-komunisticky-spion-teologiu-oslobodenia-vytvorila-kgb>

alebo s týmto článkom

<https://www.postoj.sk/351/vatikan-odmietol-diela-teologa-oslobodenia-jona-sobrina>

tak neskôr už nastupuje podstatne zmierlivejší tón:

<https://svetkrestanstva.postoj.sk/25875/frantiskova-chudobna-cirkev-marxisticka-utopia-alebo-autenticita-evanjelia>

Ako pozoruhodné kuriózum môžeme ešte zmieniť rozhovor slovenskej rehoľnej sestry pre denník SME, v ktorom sa vyznáva zo sympatií k Teológii oslobodenia a používa zvyčajnú ľavicovú terminológiu, Cirkev označuje za pravičiarsku a skostnatenu. Z toho si môžeme vytvoriť obraz o tom, ako asi funguje súčasnými cirkevnými štruktúrami nefiltrovaný naratív skutočnej Teológie oslobodenia:

<https://www.sme.sk/domov/c/reholnicka-rozhovor-zivot-ide-casto-proti-prudu-cirkvi-Matusova#ixzz4B7VtMpUx>

Rozhovor prevzal pre je údernosť aj feministický časopis Aspekt:

<https://www.aspekt.sk/aspektin/vsetko/zivot-ide-casto-proti-prudu-cirkvi>

Z horeuvedeného je zrejmé, že ani zistenie o previazanosti myslenia pápeža Leva XIV. s Teológiou oslobodenia nebude kriticky komentované. Bude potichu pozametané pod koberec rovnako ako jeho účasť na kontroverzných šamanských obradoch k Pachamame v rámci ekoteológie, alebo účasť na demonštrácii organizovanej Talianskou komunistickou stranou v Ríme:

<https://www.lifesitenews.com/blogs/unearthed-1995-photo-shows-pope-leo-xiv-participating-in-pachamama-ritual/>

<https://www.lifesitenews.com/analysis/1983-photo-shows-future-pope-leo-marching-in-communist-organized-peace-rally-in-rome/>

To zapadá plne do zmätku súčasného cirkevného diania, v rámci ktorého portál *Katholisch.de* nakoniec pokojne konštatuje:

„Teológia oslobodenia je teologické hnutie, ktoré vzniklo predovšetkým v Latinskej Amerike v poslednej tretine 20. storočia. Vyzýva Cirkev, aby aktívne pracovala na prekonaní chudoby a nespravodlivosti. V 80. rokoch 20. storočia sa Joseph Ratzinger, vtedajší prefekt Kongregácie pre náuku viery a neskôr pápež Benedikt XVI., vyslovil proti niektorým požiadavkám teológie oslobodenia, ktoré považoval za ovplyvnené marxizmom.“

– Takže, v podstate on to bol nakoniec len taký osobný názor kardinála Ratzingera...

Branislav Michalka

Zdroj: Katholisch.sk, Life Site News, titulný ilustračný obrázok, zdroj - flickr.com

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/portal-katholisch-de-pise-kladne-o-novej-knihe-starsich-textov-leva-xiv-papez-bol-uz-v-ranom-veku-ovplyvneny-teologiu-oslobodenia/>